

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci stěžovatele **V. – V.s., spol. s r. o.,** zastoupeného Mgr. Blankou Doležalovou, advokátkou se sídlem v Praze 4, nám. generála Kutlvašra 6, za účasti **Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu,** se sídlem v Praze 1, Štěpánská 28, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2003, č. j. 28 Ca 819/2002 – 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2003, č. j. 28 Ca 819/2002 – 39, byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 4. 11. 2002, č. j. FŘ-9044/102, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 4 ze dne 12. 9. 2002, č. j. 228698/02/004512/2100, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o vrácení přeplatku na dani z příjmů právnických osob ve výši 954 020 Kč za rok 2001. V odůvodnění rozhodnutí městský soud zdůraznil, že předmětem žaloby je rozhodnutí o vrácení přeplatku a nikoliv rozhodnutí, kterým byla stěžovateli daň vyměřena a tato dvě rozhodnutí je nutno důsledně rozlišovat. Pokud stěžovatel namítal porušení § 2 odst. 1, 2 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o správě daní a poplatků), městský soud k tomu uvedl, že v žalobě nebylo uvedeno v čem mělo ve vztahu k napadenému rozhodnutí k porušení

citovaného ustanovení dojít. K další námitce, že mělo být zahájeno vytýkací řízení podle § 43 citovaného zákona městský soud uvedl, že v řízení o žádosti o vrácení přeplatku nepřichází vytýkací řízení v úvahu, neboť v tomto řízení není rozhodováno o vyměření daně, ale je posuzováno, zda daňový subjekt má přeplatek na dani, resp. vratitelný přeplatek. V případě, že daňový subjekt dospěje k závěru, že za příslušné daňové období je jeho daňová povinnost nižší než jakou uvedl v daňovém přiznání, má možnost v souladu s § 41 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků za podmínek v tomto ustanovení uvedených podat dodatečné daňové přiznání ve lhůtě stanovené v § 47 odst. 1 citovaného zákona. Podle spisového materiálu však stěžovatel dodatečné daňové přiznání nepodal.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, neboť podle jeho názoru městský soud nesprávně posoudil otázku vzniku daňového přeplatku za rok 2001 podle § 61 zákona o správě daní a poplatků a nesprávně posoudil otázku podání dodatečného platebního přiznání podle § 41 citovaného zákona. Stěžovatel zastává názor, že správce daně při zamítnutí žádosti o vrácení přeplatku a vyměření nedoplatku na dani z příjmů právnických osob postupoval v rozporu s § 2 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, neboť přestože mu bylo známo, že u stěžovatele dochází ke dvojímu zdanění jednoho příjmu, nedbal jeho zájmů a ani nepostupoval v úzké součinnosti s ním, ale namísto zahájení vytýkacího řízení zamítl žádost o vrácení přeplatku a vyměřil nedoplatek. Dvojí zdanění téhož příjmu je daňovým přeplatkem a v důsledku toho vznikl stěžovateli nárok na jeho vrácení. Pokud městský soud rozhodl, že stěžovatel měl postupovat v dané situaci v souladu s § 41 zákona o správě daní a poplatků, považuje stěžovatel tento názor za nesprávný, neboť mu nevznikla daňová povinnost vyšší nebo daňová ztráta nižší tak, jak to předpokládá § 41 citovaného zákona, nýbrž daňový přeplatek tak, jak je upraven v § 64 citovaného zákona. Proto se domáhal zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Finanční ředitelství ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že tvrzení stěžovatele o tom, že městský soud došel k závěru, že stěžovatel byl v dané věci povinen podat dodatečné daňové přiznání a nikoliv žádost o vrácení přeplatku nekoresponduje s odůvodněním napadeného rozsudku ani s odůvodněním uvedeným v rozhodnutí finančního ředitelství. V žádném z těchto rozhodnutí se neuvádí, že stěžovatel měl povinnost podat dodatečné daňové přiznání a není v nich citován § 41 odst. 1 věta první zákona o správě daní a poplatků, kterou stěžovatel v kasační stížnosti uvádí. Finanční ředitelství ve svém rozhodnutí uvedlo, že pokud daňový subjekt zjistí, že jeho daňová povinnost je nižší nebo daňová ztráta vyšší proti poslední známé daňové povinnosti, má možnost (nikoliv povinnost) využít institut dodatečného daňového přiznání podle § 41 odst. 4 citovaného zákona. V daném případě bylo správci daně doručeno přiznání k dani z příjmu právnických osob za zdaňovací období roku 2001 a správce daně v souladu s tímto přiznáním vyměřil stěžovateli daň. Při předepsání daňové povinnosti správce daně odečetl splatné zálohy a stěžovateli vznikl nedoplatek, který následně uhradil. Úhradou splatné daně tak nemohl vzniknout stěžovateli daňový přeplatek podle § 64 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, neboť tato úhrada nepřevyšovala splatnou daň. S názorem stěžovatele, že pokud do svého daňového přiznání za rok 2001 zahrnul částku, která již jednou byla zdaněna, a to jako příjem roku 1995, mu vznikl daňový přeplatek a také nárok na jeho vrácení, se vypořádala finanční ředitelství jak ve svém rozhodnutí, tak ve vyjádření k žalobě. Z § 40 odst. 16 zákona o správě daní a poplatků plyne, že bylo povinností stěžovatele v daňovém přiznání uvést příjmy, které již byly zdaněny v některém z předchozích zdaňovacích období a tyto příjmy vyjmout ze základu daně. Podle finančního ředitelství nebyly porušeny zásady zákonnosti a součinnosti upravené v § 2 odst. 1 a 2 zákona o správě daní a poplatků. Pokud jde o vytýkací

řízení přichází podle § 43 odst. 1 citovaného zákona v úvahu před tím než je rozhodnuto o vyměřené dani, a to pouze za předpokladu, že vzniknou pochybnosti o správnosti, pravdivosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového přiznání nebo údajů tam uvedených. V daném případě po přezkoumání daňového přiznání za rok 2001 u správce daně žádné pochybnosti nevznikly a nebyl tedy právní důvod pro zahájení vytýkacího řízení. Pro úplnou informovanost v dané věci finanční ředitelství uvedlo, že na základě opakovaných žádostí o vrácení přeplatku provedl správce daně daňovou kontrolu daně z příjmů právnických osob za rok 1998 až 2001 a touto kontrolou byla zjištěna za rok 2001 daňová povinnost nižší o 947 980 Kč a dodatečným platebním výměrem byla o tuto částku daň snížena a následně stěžovateli vrácena.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Správce daně vede pro každý daňový subjekt osobní účet, na kterém eviduje jeho daňové a platební povinnosti, jejich úhrady nebo zánik, aby tak měl přehled o jeho daňových nedoplatcích nebo vratitelném přeplatku. Vedení této evidence je podrobně upraveno v § 62 zákona o správě daní a poplatků. Tato evidence slouží správci daně k tomu, aby mohl provádět opatření potřebná ke správnému a úplnému splnění daňových povinností daňovým subjektem, jak je stanoveno v § 1 odst. 2 citovaného zákona. Eviduje-li správce daně na některém z osobních účtů daňového subjektu přeplatek daně, musí jej použít způsobem taxativně stanoveným v § 64 odst. 2 až 6 citovaného zákona. Daňový přeplatek vzniká tehdy, pokud je na splatnou daň zaplaceno, včetně záloh a příslušenství, více než kolik činí stanovená daňová povinnost. Tento přeplatek je za určitých podmínek možno daňovému subjektu vrátit, a to tehdy, jde-li o vratitelný přeplatek, tj. v případě, že daňový subjekt nemá evidován daňový nedoplatek.

V daném případě správce daně na základě žádosti stěžovatele vyměřil platebním výměrem daňovou povinnost za rok 2001 v souladu s podaným daňovým přiznáním podle § 46 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků, tj. v souladu s tím, co uvedl stěžovatel ve svém daňovém přiznání, a stěžovatel takto stanovenou daň v plné výši uhradil. Zahrnul-li stěžovatel do ostatních mimořádných výnosů za rok 2001 i příjmy, které byly již v minulosti zdaněny daní z příjmů právnických osob, nemohl vzniklou situaci řešit podáním žádosti o vrácení přeplatku podle § 64 zákona o správě daní a poplatků, neboť mu vratitelný přeplatek na dani nevznikl, protože stěžovatelem uhrazená částka nepřevyšovala splatnou daň stanovenou platebním výměrem, ale měl možnost podle § 41 odst. 1 a 4 citovaného zákona podat dodatečné daňové přiznání na daňovou povinnost nižší proti poslední známé daňové povinnosti, což ale stěžovatel neučinil. V této souvislosti je také nutno poukázat, shodně s finančním ředitelstvím, na znění § 40 odst. 16 zákona o správě daní a poplatků, v němž je stanovena povinnost daňového subjektu uvést v daňovém přiznání případné výjimky, osvobození, zvýhodnění, slevy, odpočty a vyčíslit jejich výši. Proto bylo povinností stěžovatele uvést v daňovém přiznání příjmy, které již byly zdaněny v některém z předchozích zdaňovacích období, a tyto vyjmout ze základu daně.

Námitka stěžovatele, že správce daně postupoval v rozporu s ustanovením § 2 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, když místo zahájení vytýkacího řízení zamítl žádost o vrácení přeplatku, není důvodná. Jak zcela správně zdůraznil již městský soud, předmětem žaloby bylo rozhodnutí o vrácení přeplatku a nikoliv rozhodnutí, kterým byla stěžovateli daň

vyměřena, přičemž tato dvě rozhodnutí je nutno důsledně rozlišovat. Vytýkací řízení podle § 43 zákona o správě daní a poplatků je součástí vyměřovacího řízení a správce daně jej zahájí, vzniknou-li pochybnosti o správnosti, pravdivosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového přiznání nebo hlášení, nebo dodatečného daňového přiznání nebo hlášení a dokladů daňovým subjektem předložených nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených. V řízení o žádosti o vrácení přeplatku nepřichází vytýkací řízení v úvahu, neboť v tomto řízení není rozhodováno o vyměření daně, ale je posuzováno, zda v důsledku vyměření daně vznikl daňovému subjektu vratitelný přeplatek na dani. Z těchto důvodů nemohlo dojít ze strany správce daně k porušení zásady zákonnosti a součinnosti, jak dovozuje stěžovatel.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 citovaného zákona.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení a finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. 10. 2004

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu